

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KORKUYORUM ANNE!

ŞEYTAN KADIN

"SİNEMANIN HİKAYESİ" NİN YÖNETMENİ MARK COUSINS'DAN YENİ BİR BELGESEL

OFFICIAL SELECTION
CANNES CLASSICS
FESTIVAL DE CANNES

The Guardian

SİNEMA VE ÇOCUKLARIN HİKAYESİ

A STORY OF CHILDREN & FILM

E.T.'den 400 Darbe'ye bir çocukluk ve sinema şöleni

YAZAN VE YÖNETEN MARK COUSINS

CALINOS
FILMS

HanWay

RAI

FILM4

www.cinemien.nl

www.cinemien.nl

CINEMALINK

CINEMALINK

ŞİMDİ DVD'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

www.sinemaninhikayesi.com/sinemavecocuk

ANARŞİ

TÜRKİYE'DE 70'LERDE 'ANARŞİ' VE 'ANARŞİST' KELİMELERİ O KADAR ÇOK KULLANILDI Kİ, İÇİNİN HUNHARCA BOŞALTILDIĞINI PEK KİMSE FARK EDEMEDİ. DEVLET HER TÜRLÜ ORGANI VASITASIYLA, ASLINDA SOKAKLARDA TERÖR ESTİRENLERE BU İSMİ YAKIŞTIRMIS VE 'ANARŞİ'Yİ korkunç bir kavram haline getirmişti. Nitekim 12 Eylül darbesi olduğunda cuntacılar, 'anarşi'yi bitirdiklerini söyleyerek övündüler, %98 oylar aldılar ve bugünlerin milliyetçi/sağcı/dinci Türkiye'sinin temellerini sırtarak attılar.

Oysa 'anarşizm', sözcük itibarıyla 'yöneticisiz' anlamına gelmekle beraber, Vikipedi'ye göre "toplumsal otoritenin, tahakkümün, erkin ve hiyerarşinin tüm biçimlerini bertaraf etmeyi savunan çeşitli politik felsefeleri ve toplumsal hareketleri tanımlayan sosyal bir terim"dir. Kısacası anarşizm, her koşulda her türlü otoriteyi reddediyor.

Yoksulluğu azalttıklarını, toplumsal barışı sağladıklarını, refah seviyesini arttırdıklarını söyleyen bir hükümet var iktidarda. Enkaz halinde teslim aldıkları ülkeyi yepyeni bir geleceğe taşıyan, güya başarılı bir iktidar. Üstelik toplumun geniş bir bölümünün desteği arkalarında. Medyayı da ele geçirip insanların algısıyla gayet rahat oynayabilen hükümet ne derse, halk harfiyen uyguluyor. Bu refahın yanlış yöntemlerle elde edildiğini, mevcut durumu korumak için insanlık dışı uygulamalar yapıldığını haykıran, eline silah almayı reddeden vicdanlı insanlar ise internet üzerinden örgütlenip, sisteme başkaldırmaya çalışıyor. Ah pardon, bu hafta vizyona giren "Arınma

Gecesi: Anarşi" (The Purge: Anarchy) adlı filmin konusundan bahsettiğimizi söylemeyi unuttuk.

Her yıl 21 Mart akşamı (ilginçtir bu tarih dünyanın pek çok yerinde Nevruz'a denk geliyor) devletin dayatması ve halkın gönüllü katılımıyla 'arınma' başlıyor. Sokakta kalan, aç, işsiz, fakir, evsiz vs. insanları öldürmek serbest. Akşam 19.00'dan sabah 07.00'ye kadar hastaneler, ambulanslar, polis merkezleri, itfaiye filan çalışmıyor. Ve bu 12 saat içerisinde işlenen suçlar da hiçbir şekilde cezalandırılmıyor. Günler öncesinden bu geceye hazırlık yapan orta sınıf ve üstü insanlar, kendilerinden sınıfça daha alttakileri sokakta keklik gibi zevkle avlıyorlar. Daha zenginler ise, parasını ödeyerek evlerine aldıkları zavallı insanları, elit bir tören düzenler gibi daha sadistçe katlediyorlar.

Devletin güdümünde akli melekelerini ve vicdanını kaybedip, kendinden olmayanları iştahla öldüren, yok eden ve bu sayede toplumu arındırdığını düşünenlerin dehşet verici hikayesi bu. Neyse ki anarşistler çıkıyor da karşı-hareket başlıyor. Bu ikinci bölümü de ilkinin şiddetini aratmayan, bittikten sonra "Neyse ki gördüklerimiz sadece bir film" dedirten, 1,5 saatlik bir cinnet senfonisi... Yoksa hangi insan evladı gerçek hayatta çocukları parçalayacak bombalar yapar ve atar? Hangi insan inancı uğruna gırtlak kesebilir? Ya da sırf devleti emretti diye polis de kalkıp gençlere, kadınlara saldırıp, gaz bombaları atıp gencecik fidanları mezara yollar veya gözlerini çıkarır ki?

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLAN ÖZYURT, ŞENAY AYDEMİR, ALİ ULİ UYANIK,

EBRU ÇELİKTOĞ, İLHAN YURTSEVER, TALİP ERTÜRK, ERMAN ATA UNGU, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Sinyal (The Signal); Çöldeki İzler (Tracks);
Arınma Gecesi: Anarşi (The Purge: Anarchy);
Barselona'da Bir Yaz Gecesi (Barcelona, Nit D'Estiu);
Hayalet (Phantom); Bir Don Juan Öldürmek;
Cesur Zebra (Khumba).

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Andrei Makine'nin henüz Türkçeye
çevrilmemiş 'sinemalı' romanını inceliyor bu hafta.

24 CİNNET

Okan Arpaç, bu haftaki sansürle imtihanını David Lean
başyapıtı "Dr. Jivago"yla (Doctor Zhivago) yapıyor.

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Kaneto Shindô'nun 1964 yapımı korku klasiği:
"Şeytan Kadın" (Onibaba)... Talip Ertürk imzasıyla.

28 GİZLİ AJAN

Michael Curtiz'in gözden kaçmış eseri: "Trompetli Adam"
(Young Man With A Horn)... Erman Ata Uncu imzasıyla.

30 AİLE OYUNU

Joe; Kemerlerinizi Bağlayın (Allacciate Le Cinture);
Bi Küçük Eylül Meselesi.

34 GENÇ VE MASUM

Criterion Collection'dan Robert Bresson'a saygı:
"Hands Of Bresson"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

"TILDA SWINTON VE TOM HIDDLESTON JIM JARMUSCH'UN
VAMPİR FİLMİNDE, YÜZLÜ YAŞLARINDAKİ AŞIKLAR OLARAK
TUHAF BİR ŞEKİLDE ÇEKİCİLER" - THE GUARDIAN

Sadece Aşıklar Hayatta Kalır

ONLY LOVERS LEFT ALIVE

f/birfilm - twitter.com/birfilm
www.birfilm.com - evdesinema@birfilm.com

MARS PRODUCTION

bir
film

ŞİMDİ DVD 'DE
TÜM SEÇKİN SATIŞ NOKTALARINDA!

SİNYAL

ORJİNAL ADI The Signal

YÖNETMEN William Eubank

OYUNCULAR Brenton Thwaites,

Olivia Cooke, Beau Knapp,

Laurence Fishburne, Lin Shaye,

Robert Longstreet

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 97 dk.

DAĞITIM Chantier Films

**GÖRÜNTÜ
YÖNETMENLİĞİNDEN
GELME WILLIAM
EUBANK, KARDEŞİ
CARLYLE VE DAVID
FRIGERIO İLE YAZDIĞI
“SİNYAL”DE, BAŞTAKİ
İYİ ÇIKIŞ NOKTASININ
ARKASINI GETİREMİYOR.**

WILLIAM EUBANK, ÖNEMLİ MÜZİSYENLERİN BİR ARAYA GELEREK KURDUKLARI ‘SÜPER GRUP’ ANGELS & AIRWAVES’İN YAPIMCILIĞINI ÜSTLENİP MÜZİKLERİNİ YAPTIĞI İLK FİLMİ “SEVGİ”YLE (LOVE) DİKKATLERİ çekmişti. Bizde de 1f İstanbul’da gösterilen film, Angels & Airwaves’in üçüncü stüdyo albümü “Love”la aynı adı taşıyordu, ki bundan doğal bir şey de olamazdı! ‘Psikolojik bilimkurgu’ diye tanımlayabileceğimiz “Sevgi”nin ardından gelen yeni William Eubank projesi “Sinyal” (The Signal) de bilimkurgudan alıyor enerjisini, gerilime de bolca kucak açarak...

2001 yapımı John Dahl çalışması “Asla Yabancılarla Oynama” (Joy Ride) gibi başlıyor film. Üç arkadaş (ikisi sevgili), çıktıkları yolculukta kendilerine ‘meydan okuyan’ hacker’la yüzleşmenin hesaplarını yapıyorlar. Ancak, yerini tespit ettikleri ‘sinyal’in geldiği noktaya ulaştıklarında her şey kararıyor; içlerinden biri, kendini gizli bir ‘devlet tesisi’nde buluyor. Karantina altında geçireceği zorlu günlerde kendisiyle ilgilenen görevliyse ‘gizem’ aşıyor hikayeye, genç adamı epeyce zorlayacak bir sürecin içine çekiyor. Bir şekilde tesisten kaçmayı başardığıdaysa kabusun en büyüğü bekliyor onu.

Görüntü yönetmenliğinden gelme William Eubank, kardeşi Carlyle ve David Frigerio ile yazdığı “Sinyal”de, iyi bir çıkış noktası yakalamış görünse de, bunu işleme konusunda aynı beceriyi yansıtamıyor. Sinyalin geldiği noktaya gidilmesine kadar geçen bölüm heyecan verici, yarattığı gizemin peşine takılmak kaçınılmaz, ama karakterin gözünü tesiste açtığı andan itibaren başka bir yöne evriliyor hikaye, ki asıl taşıyıcı unsur olması gereken de bu. Oysa bu aşamadan sonra esnemeye başlıyor film, fikrin cazibesini giderek yıpratıyor yönetmen. ‘Sürpriz’ unsurunu da fazlasıyla erken açık ediyor, seyirciye peşinden koşacağı bir şey bırakmıyor. Aslında o gizlediğini zannediyor sürprizi, ama o kadar açık işaretler var ki finale dair, gizlenmesi mümkün olmuyor bir süre sonra. Yine de biz

edepli davranış ve burada dillendirmeyelim sürprizi. Ama şunu söylemeden de geçmeyelim: Alex Proyas'ın 1998 yapımı harikası "Gizemli Şehir" (Dark City) ayak izleri hissediliyor.

Bir kısa film için enfes bir hikayesi var aslında bu filmin. Sadece uzayıp gitsin diye çekilmiş yığınla sahne barındırıyor yapım. İçi doldurulamamış bu sahneler, sık sık tekrarları da beraberinde getiriyor ve hikayenin ritminin kaybolmasına vesile oluyor. Filmin başından sonuna kadar 'toparlanma isteği'ni haykırıyor hikaye, daha iç içe geçmiş dişlilerin eksikliği hissediyor. Kopukluklar, belli bir süre sonra hikayenin şirazesinden çıkması sonucunu doğuruyor ve başlangıçtaki 'fikir' de avuç içinden kayıp yere kapaklanıyor. William Eubank, bu olmasın diye elinden geleni yapıyor ama bilimkurgusal temel sarsıldıkça o da çaresiz kalıyor, aksiyon sahneleriyle işi toparlamaya çalışıyor. Bu hamlenin meyve vermediğini, birkaç ilginç sahne dışında elde avuçta bir şey bırakmadığını da belirtelim.

"Sinyal" in dayandığı nokta olarak, insanoğlunun 'ünik' tasarımıyla bilimkurguya malzeme olması gösterilebilir. "Alacakaranlık Kuşağı"ndan (The Twilight Zone) bu yana birçok kez farklı yüzlerle karşımıza çıkan bu

fikir, Philip K. Dick gibi yazarlar aracılığıyla edebiyatta da karşılığını bulur, ki Dick'in eserlerinden uyarlanan filmler de genellikle bu temel üzerinde yapılır. William Eubank, postmodern dokunuşlara da sahip olan "Sinyal"de, atalarının izlerini takip edip sonuca ulaşmaya çalışıyor, ancak devraldığı mirası büyük oranda harcıyıp bitirmeyi seçiyor. Gerçeklikle gerçek dışılık arasındaki ince çizgide gezinirken 'çevre kontrolü' yapmayı unutup çoğu zaman ve bize sunduklarıyla yetinip derinlere dalmaktan korkan bir tavır sergiliyor. Sinema, onun söyleyeceklerine aracı olacak en iyi mecra, bunu biliyor belki ama gereğini yapmaktan kaçınıyor. Biraz garantili sulara gezinmeyi tercih ediyor yönetmen, ki orada da dört dörtlük bir karşılık aldığını söylemek zor.

Genç oyuncular Brenton Thwaites, Olivia Cooke ve Beau Knapp'ın yanına eklenen Laurence 'Morpheus' Fishburne'ün varlığı, "Sinyal"deki ana hat üzerinde neler göreceğimize dair ipuçları barındırıyor. Fishburne'ün 'ilk tercih' olduğu hissediliyor, ama onun bu tercihin hakkını verdiğini söyleyemeyiz. Epeyce 'hantal' bir oyunculuk sergiliyor aktör, gençlere 'yol göstericilik' yapmıyor. Başroldeki Brenton Thwaites ise kolayca kaybolabileceği hikaye içinde kendini kurtaracak kadar oynuyor, keza diğerleri de öyle. William Eubank'ın kurmaya çalıştığı atmosferin daha fazlasını vermeye müsait olmadığını da ekleyelim bu arada. Yönetmen, bir 'dönüşüm' hikayesi anlatma çabasıyla, bir yandan da 'farkında olmak' üzerine cümleler kurmaya çalışıyor, ki bilimkurgusal temelde bunu yapmak istediğinde çıkan engellere takılmaktan da kurtulamıyor, tıpkı oyuncular gibi.

"Sinyal"i iyi bir fikrin hoyratça harcanmasına örnek olarak gösterebiliriz. Hikayeden bize yansıyan 'dehşet duygusu' ise yanıma zâ kalabilecek yegane şey gibi bu filmde. Başkarakterin yaşadığı duyguyu az çok hissedebiliyor olmamızsa yönetmen William Eubank'ın kredi notunu düşürmemizin önüne geçiyor. Beklentileri karşılayamıyor genç sinemacı, ama sonraki yıllarda yolumuza döşeyeceği taşlardan bazılarının altın değerinde olabileceğini hissettiriyor. Sınıfta kaldığı için okulu bırakmaya niyetlenen öğrenci gibi davranmaz umarız!

Filmin yabancılaştırıcı atmosferi, kimi zaman olumlu bir ton enjekte ediyor hikayeye.

Sürprizi açık etmemeye çalışarak top çevirmek zor oldu bizim için!

GENÇ İSİMLER BRENTON THWAITES, OLIVIA COOKE VE BEAU KNAPP'IN YANINA EKLEMLEREN LAURENCE FISHBURNE, "SİNYAL"DE NELER GÖRECEĞİMİZE DAİR İPUÇLARI VERİYOR.

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

Altyazı

HAZİRAN 2014

Gezi'den Sonra: Video, Kısa Film ve Belgeseller

Cannes 2014: Kış Uykusu ve Yarışma Filmleri

Çiftgezerler: Öteki, Düşman, Ben O Değilim

Kieslowski'nin Ezgileri: Zbigniew Preisner

Angelopoulos'un Kalem: Petros Markaris

Trans X İstanbul: Balerinanın Eteğinde

+ HEDİYE AFIŞ: PİSLİK

www.altyazi.net

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ÇÖLDEKİ İZLER

BU FİLM VESİLESİYLE YALNIZCA MIA WASIKOWSKA HAKKINDA BİLE UZUNCA BİR YAZI KALEME ALINABİLİR. 25 YAŞINDAKİ oyuncunun çalıştığı yönetmenler listesinde şimdiden Edward Zwick, Mira Nair, Tim Burton, Gus Van Sant, Park Chan-wook, Jim Jarmusch, David Cronenberg yerini aldı bile. Oyuncu ve yönetmen açısından bereketli Avustralya topraklarından çıkıp gelen (Polonya asıllı bu arada) bu genç oyuncu hali hazırda edebiyatın en önemli kadın karakterlerinden biri olan Madam Bovary olarak karşımıza çıkmaya hazırlanıyor. Geçen ay Richard Ayoade imzalı “Öteki” (The Double) ile sinemalarımıza konuk olan genç oyuncu bu hafta da özel bir filmi neredeyse tek başına sürükleyerek çıkıyor karşımıza.

70’li yılların ortasında Avustralya’dayız. Maçoluğun yanında ırkçılığın da kol gezdiği ama bir yandan da dönemin hippy ruhunun gençler arasında popüler olduğu bir coğrafya. 25 yaşındaki genç bir kadın Avustralya’nın en büyük çölünü yani 2700 kilometreyi yürüyerek geçmeyi hedeflemektedir. Bunun için iki yıl bazen çadırda, bazen metruk bir evde yaşayarak çalışır ve kendisine lazım develeri elde eder. Aslında tek bir amacı vardır: Yalnız kalmak... Herkes, kendisiyle, geçmişinden getirdiği ‘arızalarıyla’ hesaplaşmak, kim olduğunu, hayatının anlamının ne olduğunu tanımlamak için farklı yöntemler kullanır. Tamam, alışıktığımız bir seçim ama Robyn’in tercihi ise çölün ıssızlığında keşif yolculuğuna çıkmaktır.

Bir arkadaş grubunun ziyareti sırasında içlerinde yer alan National Geographic fotoğrafçısı Rick Smolan’ın teklifiyle bu dergi Robyn’nin yürüyüşüne sponsor olur. Rick, belli aralıklarla öngörülen buluşma noktalarında Robyn ile bir araya gelecek ve fotoğraflarını çekecek, daha sonra onu yalnız bırakacaktır. Robyn’nin binlerce kilometrelik bu yolculuğu bir yandan kendisiyle hesaplaştığı, öte yandan gördüğü az sayıda insan sayesinde dünyayı yeniden tanıdığı bir hikayeye dönüşür.

Geçen yıl Venedik Film Festivali’nde Altın Aslan için yarışan filmin yönetmeni John

Curran, “Aşk Artık Burada Oturmuyor” (We Don’t Live Here Anymore) ve “Duvak” ile (The Painted Veil) ile iyi eleştiriler aldıktan sonra 2010 tarihli “Şantaj”da (Stone) düşüşe geçmişti. Üç yıl aradan sonra gelen bu filmle yeniden yükselişe geçtiğini belirtelim ilk elden.

Robyn Davidson’un anılarından yola çıkarak yazdığı kitaptan uyarlanan film, insan ve en amansız haliyle (çöl) doğa arasındaki ilişkiye odaklanıyor bir yandan da. İnsan ile doğa arasında uzlaşmaz bir çelişki olduğuna, doğanın denetlenebilir, kontrol edilebilir ve dönüştürülebilir olduğuna dair yorumlara; en zor koşullar altında bile doğa ile uyum içerisinde hareket edilebilir yanıtını veren bir yanı da var. Evet, filmi izlerken Robyn’nin bazı hallerine, kimi gerekçelerindeki ergenliklerine ve hatta şımarıkça bulunabilecek taraflarına rağmen film doğa ile ilişki kurma biçiminin (doğadan kastım yalnızca coğrafya değil, yol boyunca karşılaştığı hayvanlar, insanlar, iklim koşulları vb.) Robyn kadar seyirciyi de düşünmeye iteceği bir gerçek.

Peki, ama bu kadar övgüden sonra neden “Çöldeki İzler” unutulmaz filmler arasına koyamıyoruz? Hatta muhtemelen yılsonunda ‘en iyi filmler’ listelerinin büyük bir kısmında yer almayacak. Görünüşe bakınca ‘teknik’ olarak filmin çok fazla kusuru yokmuş gibi görünüyor. Ama film Robyn’in kafasındaki şeyi tam olarak seyirciye geçirme başarısını gösteremiyor. Kafamızın bir yerinde sürekli dönüp duran “Bize ne?” sorusuna tatmin edici bir cevap alamıyoruz. Yönetmen Curran, seyirciyi davet ettiği yolculuğun cazibesini anlatmakta biraz eksik kalıyor diyelim.

“Karakterin kafasındaki her şeyi seyirciye geçirmek zorunda mı?” diye sorabilirsiniz. Benim cevabım “Bana yetecek kadar olanı” olurdu. İyisi mi filmi görün ve siz karar verin!

Bir kadın hikayesinde, bir kadın görüntü yönetmeninin (Mandy Walker) çalıştığı hissediliyor.

Belki kitapta da öyledir ama Rick Smolan’ın karakterine fazla özen gösterilmemiş gibi.

ORJİNAL ADI Tracks

YÖNETMEN John Curran

OYUNCULAR Mia Wasikowska,

Adam Driver, Emma Booth,

Melanie Zanetti, Jessica Tovey

YAPIM 2013 Avustralya

SÜRE 112 dk.

DAĞITIM M3 (Kurmaca Film)

JOHN CURRAN’IN YÖNETTİĞİ, GEÇEN YIL Venedik’te Altın Aslan için Yarışan “Çöldeki İzler” Pek Çok Övgüyü Hak Etse de, Unutulmaz Filmler Arasına Bir Türü Giremiyor.

ARINMA GECESİ: ANARŞİ

ORJİNAL ADI The Purge: Anarchy

YÖNETMEN James DeMonaco

OYUNCULAR Frank Grillo, Carmen

Ejogo, Zach Gilford, Kiele Sanchez,

Zoë Soul, Justina Machado,

John Beasley, Jack Conley

YAPIM 2014 ABD-Fransa

SÜRE 103 dk.

DAĞITIM UIP

**JAMES
DEMONACO'NUN
SERİSİNDEKİ İKİNCİ
FİLM "ARINMA
GECESİ: ANARŞİ",
BU KEZ TÜM ÜLKEYİ
SARAN CİNAYETLERE
SOKAKTA TANIK
ETTİRİYOR SEYİRCİYİ.**

JAMES DEMONACO, SUÇ KOMEDİSİ "STATEN ISLAND"DAN SONRA YAZIP YÖNETTİĞİ İKİNCİ FİLMİ "ARINMA GECESİ"NDE (The Purge), yeni fikirler anlamında zorlanan sinema sektörü için öyle bir 'altın damarı' buldu ki, yapımcılar uzun yıllar yararlanabilirler. Dünya sinemalarında, alçakgönüllü maliyetinin (3 milyon dolar) yaklaşık otuz katı hasılat elde eden ilk film, seyirciyi nereden, hangi 'arızalı' özelliğinden yakalamıştı peki? Basit: İnsan türünün can almaya olan yatkınlığından, öldürme güdüsünden, hatta tutkusundan...

Yakın gelecekte ABD, Yeni Kurucular'ın yönetiminde, müreffeh ve suçların neredeyse bittiği bir ülke olmuş, Tanrı'nın gözetimindeki bu yeni sistem mutluluk getirmiştir. Ancak bir istisna vardır. Yılda bir kez, akşam saat yediden sabah yediye on iki saat her tür suçu işlemek tamamıyla serbesttir.

Dört kademede sınıflandırılmış hafif silahlarla dilediğiniz insanı, zevk alabileceğiniz biçimde öldürebilirsiniz. Bu 'buluş' cinayet açlığını giderme ve rahatlama getirse de, bir taşla birçok kuş vurulmakta; 'besin zinciri'nin en altında savunmasız yoksullar olduğundan, alabildiğine onlar öldürülmekte, böylece refah toplumunun 'asalakları' temizlenmektedir. Ancak, yakın çevrenizdeki dış bileciklerinizi de ikiye bölünüşünüzü maskeleyip tuzak kurarak öldürebilirsiniz...

DeMonaco, "Arınma Gecesi"nde, bu geceyi, kapitalist kılıklı faşist canilerden uzak durmak için güvenlik sistemleriyle donatılmış evlerinde saklanan, üst sınıftan gelire sahip bir ailenin arasında karşılamamızı sağlıyordu. Ancak hiç kimse, bu konformist aile bile güvende değildi ve onların da kapıları çalınıyordu!

Ahlaki ve insandaki iç mahkemenin varlığını sorgulayan, tartıştıran, düğüm noktalarına götüren hikayesiyle, oldukça çarpıcı ve

klostrofobik bir filmde bu. Bugünlerde özellikle ülkemizin yakın coğrafyasında insanlığın en dip karanlıklarında kendi arınmalarını (!) gerçekleştiren savaşı teröristleri gördüğümüzden gerçekliği de etkili geldi doğrusu. Ama sonuçta bu bir korku, bir gerilim filmiydi, fiktörel düzeyi şiddet sahneleri tarafından gölgeleniyordu.

İkinci film olan "Arınma Gecesi: Anarşi" (The Purge: Anarchy), ilkinden bir yıl sonraki, 2023'teki Arınma Gecesi'ne odaklanarak, kenti (ve tabii tüm ülkeyi) saran cinayet dalgalarına, sapkınların öldürme eylemlerine, zenginlerin parayla satın aldıkları canlı avların nasıl yakalandıklarına ("Hostel" serisini anımsayınız) ve kapitalist düzen spekülörlerinin bu gecede neler planladıklarına, seyirciyi sokaklara çıkararak tanık ettiriyor.

Ana karakterler, zırlı arabası ve silah donanımıyla bir hedefe doğru yola çıkmış komiserle (Frank Grillo), bu adamın arabasına sığınmak zorunda kalan dört kişi: Para sıkıntısı çeken garson Eva (Carmen Ejogo) ile dirençli kızı Cali (Zoë Soul) ve ayrılmanın eşiğindeki karı koca, Liz (Kiele Sanchez) ile Shane (Zach Gilford)... Sığınacak bir yer bulamamış ya da evlerine zorla girilerek avlanmış insanların, bazen yakın bazen de uzaktan gelen çığlıkları arasında, hayatta kalmaya çalışan bu beş kişinin, gökdelenler arasındaki ıssızlıkta kaçışları çok ürkütücü!

Yönetmen, sık sık, tehlikede kalan insan unsurunu kullanarak sinirleri sürekli gergin tutuyor. İnsan türünün gücü eline geçirdiğinde nasıl acımasızca kötü olduğunu bildiğimizden, aksiyonun ve şiddetin içinde vicdan arıyoruz, bir

umut ışığı görebilmeyi diliyoruz. Bu geceyi reddedip, ardındaki asıl niyeti haykıran ve karşı saldırı başlatan gruba yakınlık duyuyoruz.

Fark edilebileceği gibi, 'eğlendirme' kaygıları ağır basan film, yine de, günümüzün anamalcı vahşiliği ile politik işbirlikçilerine karşı keskin göndermelerde bulunurken, aslında her seyirciyi, şiddetin bir tarafı yapıyor.

Kimilerinin "Arınma Gecesi: Anarşi"yi seyrederken, böyle bir fırsat sunulsa, kafalarında, kendi hayatlarındaki öldüreceklerinin listesini yapmış olduklarını düşünmek, yeterince dehşet verici sanırım.

Giyisiler ve maskalar!

İlk film 85 dakika ve kıvamındaydı. İkincisi ise 103 dakikadan on dakika daha kısa olabilirmiş.

KİMİLERİNİN BU FILMİ SEYREDERKEN, BÖYLE BİR FIRSAT SUNULSA, KAFALARINDA, KENDİ HAYATLARINDAKİ ÖLDÜRECEKLERİNİN LİSTESİNİ YAPMIŞ OLDUKLARINI DÜŞÜNMEK KORKUNÇ.

BARCELONA'DA BİR YAZ GECESİ

★
ORJİNAL ADI Barcelona, Nir D'Estiu
YÖNETMEN Dani de la Orden
OYUNCULAR Francesc Colomer,
Àlex Monner, Mar del Hoyo
YAPIM 2013 İspanya
SÜRE 96 dk.
DAĞITIM Bir Film

"BARCELONA'DA BİR YAZ GECESİ", YAKLAŞAN BİR KUYRUKLU YILDIZI KARŞILAMAYA HAZIRLANAN ALTI ÇİFTE ODAKLANIYOR.

YAZIN HAFİFLİĞİNE YAKIŞIR NİTELİKTE ROMANTİK FİLMLERİN GÖSTERİME GİRMESİNE ALIŞIĞIZ. "BARCELONA'DA BİR YAZ GECESİ" de sezonun ambiyansına uygun, dünyanın en güzel kentlerinden birini fona yerleştiren romantik komedilerden; ama beklentiyi yükseltmemekte fayda var.

Bunun ilk nedeni, kentin cezbedici şekilde kullanılmaması. Hani adı geçmese ve bir ara Gaudi'nin La Sagrada Familia'sı şöyle bir görünmese, filmin Avrupa'nın herhangi bir kentinde çekildiğini düşünmemek için neden yok.

Film, yaklaşan bir kuyruklu yıldız karşılamaya hazırlanan altı çifte odaklanıyor. Kimi kültürler için evrenden dilek dileme vesilesi, kimilerine göreyse dünyanın sonunu muştulayan kuyruklu yıldızlardan biri, filmde karakterleri bir araya getiren etken olarak karşımıza çıkıyor.

Kahramanlarımızın en sevimlileri, ilk gençliklerini yaşayan iki üvey kardeş. Katıldıkları partide üvey erkek kardeşine hoşlandığı kıızı nasıl tavlayacağına dair tüyolar veren kız kardeş, filmin en renkli karakteri diyebiliriz.

'Barça'ya transferi kesinleşen fakat eşcinselliğini uluorta yaşamaması için takımın patronu tarafından uyarılan futbolcu gencin, sevgilisinin daha açık yaşama ısrarı yüzünden düştüğü zor durum da, İspanya'daki eşcinsel ilişkilerin tutuculukla karşı karşıya olduğunu gösteriyor.

Hamilelik testi yapan bir çift, bir dost meclisinde örtük bir aşkı yaşayan bir diğer çift, lezbiyen arkadaşlarının misafiri turist kıza asılan iki arkadaşın çekişmesi ve ayrıldıkları halde akılları birbirlerinde kalan bir çiftin hikayesi de dönüşümlü olarak filmde işlenmekte.

Yaş skalası 12 ila muhtemelen en fazla 35 arasında değişen karakterlerin ilişkilerini takip etmekle geçecek bir 96 dakika için hazırsanız, "Barcelona'da Bir Yaz Gecesi" sizleri bekliyor.

Doğal, akıcı ve güncel diyaloglar filmin en büyük avantajı.

Katalanların cimriliğine yapılan göndermeler dışında akılda kalıcı bir cümlesi bile yok.

YEDİ YAZAR, YEDİ AYRI ÜSLUP 50 BAŞYAPIT DAHA

HAYALET

ORİJİNAL ADI Phantom

YÖNETMEN Todd Robinson

UYUNCULAR Ed Harris,

Julian Adams, David Duchovny,

William Fichtner, Kip Pardue,

Lance Henriksen, Johnathon

Schaeach, Sean Patrick Flanery

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 98 dk.

DAĞITIM Mir Yapım

10 MİLYON DOLARLIK
BÜTÇESİNE KARŞIN,
ZENGİN GÖRÜNÜMLÜ
BİR PRODÜKSİYONA
SAHİP OLAN
“HAYALET”, MEŞHUR
JACK RYAN MACERASI
“KIZIL EKİM”İ
HATIRLATIYOR.

DÜNYA GEZEĞENİNE SİĞAMAYAN, ELDE ETTİĞİ GÜÇLE ASLA YETİNMEYEN, PARA VE VARLIĞA DOYMAYAN İNSANOĞLUNUN daha fazlasını istedikçe kendi sonunu hazırladığı gerçeği, asırlardır kafalara dank etmeyen en acı gerçek. Bugün dünyanın dört bir yanında savaşlar sürüyor, acılar yaşanıyor da eskiden sanki her şey daha mı farklıydı? Tüm gezegenin topluca cinnet geçirir gibi 1. ve 2. Dünya Savaşı'nı yaşaması, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombaları, Nazi kıyımı, Vietnam, Irak vs. derken geldik IŞİD'e kadar dayandık. Velhasıl insanlık tarihini bilim, teknoloji, medeniyetten öte en çok savaşlarla yazıyoruz ne yazık ki...

20. yüzyılda dünyanın iki kutba ayrılıp Soğuk Savaş yaşadığı malum. Bu esnada gelişen teknolojinin insanlığın hayrı dışında, en çok savaş stratejileri için kullanıldığı da biliniyor. Filmin başında da belirtildiği gibi, 1962'deki Küba Füze Krizi olayı dünyayı nükleer savaşın eşiğine getirmişti. “Hayalet”e konu olan hikaye de, 1962'deki o krizden çok farklı değil ve sadece 6 yıl sonrasında, yani 1968'de geçiyor.

Yaşını başını almış Kaptan Demi (Ed Harris), mürettebatıyla birlikte bir görevden döndüğünde beklenmedik bir yeni göreve atanır apar topar... Yıllar önce inşa edilen ve artık son seferine çıkacak olan denizaltıya kaptanlık yapması istenir. Mürettebatını hızlıca toparlayarak denize açılırlar. Denizaltı dibe dalarken, kendisine bu görevi veren üstünün intihar ettiğini görürüz. Velhasıl, hiç de hayra alamet bir misyon değildir bu...

Karısını, kızını geride bırakan Kaptan, mürettebat listesinde yer almayan davetsiz misafirleri olduğunu fark eder. KGB'nin gizli bir kolunda görevli bu adamlardan Bruni (David Duchovny), şeytani bir amaçla denizaltına gönderilmiştir. Yeni geliştirilen bir teknoloji sayesinde radar dalgalarını karıştıran ve düşman

tarafa kendisini istediği gibi gösterebilen denizaltıyı denemek, sonrasında da kendisini Çin denizaltısı gibi gösterip Amerika'yı kışkırtmak ve iki ülke arasında savaş başlatmak isteyen KGB'nin bu gizli kolu, Kaptan Demi'yi de etkisiz hale getirir.

Kaptan ise güvendiği adamlarını gizlice örgütleyerek, gemiyi tekrar geri almaya ve Bruni'nin dünyayı yakacak planını engellemeye çabalar. Bu arada kaptan, hem alkol sorunuyla, hem sara hastalığıyla hem de geçmişte kendisinin bir hatası sonucu hayatını kaybeden mürettebatının 'hayaletleriyle' baş etmek zorundadır.

10 milyon dolarlık bütçesine karşın, zengin görünümlü bir prodüksiyona sahip olan “Hayalet”, meşhur Jack Ryan macerası “Kızıl Ekim”i (The Hunt For Red October, 1990)

hatırlatırken en çok denizaltının klostrofobik atmosferinden destek alıyor. Başka bir gözle bakıldığında ise neredeyse tamamı tek mekanda geçen, aslında gayet 'teatral' bir 'siyasi gerilim' bu...

Kuşkusuz hareket ve efektlerden çok diyaloga yaslanan "Hayalet"i merakla izlenmesinde en büyük pay Ed Harris ve David Duchovny gibi oyunculara ait. Performansları gayet güçlü ve inandırıcı. Ortada tıkr tıkr işleyen bir Hollywood senaryosu da var lakin tamamı Ruslar arasında geçen filmde yazılar hariç hiçbir şekilde Rusça'ya rastlanmaması, tüm kadronun 'cool' Amerikan İngilizcesi'yle konuşması, yaşanmış hikayeyi inandırıcılıktan uzaklaştıran etkenler. Gerçi yönetmen (aynı zamanda senarist) Todd Robinson, Rus aksanı fikrine 'komik olur' gerekçesiyle karşı çıkmış

ama mesele zaten aksan değil, Rusça konuşulmaması...

Bir de tabii araya 'korku' motifiymiş gibi giren, geçmişte yaşanmış facia görüntüleri var. Saniyeler içerisinde görünüp kaybolan bu görüntüler, filme ve Kaptan'ın durumuna açılım getirmekten çok zarar veriyor. Ya da yönetmen biraz heyecan katmak için bu 'şok' görüntülere yer vermiş olabilir ama gerekli miydi dersiniz, hiç lüzumu yokmuş diyebiliriz. Neticede, düzgün akıp giden, tarihte yaşanmış bir olayı 'kurgusal' olarak yeniden önümüze getiren ve 'fena sayılmayacak' bir film görmek için izlenebilir.

Şaşırtan hatta gözleri yaşartmayı başaran final sahnesi...

Johnathon Schaech'in canlandırdığı Pavlov'un ikilemleri daha inandırıcı çizilebilirdi.

**HAREKET VE
EFEKTLERDEN ÇOK
DİYALOĞA YASLANAN
"HAYALET"İN
MERAKLA
İZLENMESİNDE BÜYÜK
PAY ED HARRIS VE
DAVID DUCHOVNY
GİBİ OYUNCULARA AİT.**

BİR DON JUAN ÖLDÜRMEK

YÖNETMEN Sabahattin Sakman
OYUNCULAR Süleyman Atanışev,

Teoman Kumbaracıbaşı,
Pervin Bağdat, Pelin Batu,
Duygu Şen

YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 120 dk.

DAĞITIM Özen Film (Cine Park Film)

**TÜRK SINEMASINDA
BİLMEMKAÇINCI DEFA
KARŞILAŞILAN BİR DURUM:
BİR 'İYİ NİYETLER, İYİ FILMLERE
DÖNÜŞEMİYOR' VAKASI DAHA...**

GENELLİKLE BİZ 'KRİTİK' YAZAN ELEŞTİRMENLER FİLMLERİN BÜLTENLERİNİ AÇIP OKUMAYIZ, GÖRDÜĞÜMÜZ FİLM üzerinden yazılarımızı kurgularız. Eğer karakter adını filan unutursak baktığımız metinlerdir onlar açıkçası. "Bir Don Juan Öldürmek" adlı bu filmin basın kiti bize gönderildiğinde bir sürü dosyayla karşılaşınca bir bakalım dedik. Daha ilk dosyada filmin senarist/ yönetmeni Sabahattin Sakman filmini bir edebi metin olarak, hatta bir 'Klasik Yunan Trajedisi' olarak tanımlamakta, uzun uzun trajedinin ne olduğunu ve trajedinin seyirci üzerindeki etkilerini anlatmaya soyunmakta. Daha sonra filmin hikayesini de bu girizgah üzerinden ele almakta. Öyle bir metin ki bu, okuduğunuzda filmi izlemenize de gerek kalmıyor. Çünkü Sabahattin Bey izleyiciye filmi nasıl seyretmesi gerektiğini dikte ettiği yetmiyormuş gibi, filmde hissetmemiz gereken her şeyi de tarif ediyor!

Gelgelelim filmi izledikten sonra baktığımız bu bültenlere dayanarak Sabahattin Bey'in en azından yola çıkış amacını anlıyoruz ama

hedeflediği hiçbir şeye ulaşamadığını da görmüş oluyoruz. Ama nihayetinde bu bir 'ilk film'.

Bir müsamere gibi başlayan, oyunculukların yerlerde olduğu birkaç sahneden sonra film devreye giren kimi profesyonel oyuncuların da katkısıyla bir parça izlenir oluyor. Ancak psikolojik gerilim tadındaki bu polisiye o kadar acemice yazılmış ki yine de insan bu olamama haline üzülmüyor. Üzerinde araştırma yaptığı kadınlardan biri tarafından öldürülen psikiyatrist Kenan'ın katilini arayan polisin hikayesi, elden geçirilmiş ve en az 30 sayfa kısaltılmış bir halde, daha çalışılmış sahnelerle çekilebilseydi, eli yüzü düzgün bir filme dönüşebilirdi belki...

"Bir Don Juan Öldürmek" Türk sinemasında çok karşılaşılan bir durumu hatırlatıyor yine: İyi niyetli çabalar iyi bir film yapmaya yetmiyor.

Profesyonel tiyatro oyuncularının gayretleri ve genç oyuncu adayı Duygu Şen'in enerjik performansı...

Bitmek bilmeyen çok diyaloglu, sürekli açıklama yapan gizemsiz sahneler...

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

CESUR ZEBRA

ORJİNAL ADI Khumba

YÖNETMEN Anthony Silverston

SESLENDİRENLER Liam Neeson,

Laurence Fishburne,

Steve Buscemi, AnnaSophia Robb

YAPIM 2013 Güney Afrika

SÜRE 85 dk.

DAĞITIM Medyavizyon

“CESUR ZEBRA” ELİ YÜZÜ DÜZGÜN BİR FİLM. FAKAT UTANÇ VESİLESİ OLGULARA PARMAK BASMAYI DENEMESİ FİLMİ AÇMAZLARA SÜRÜKLÜYOR.

BUGÜNE DEK İNSANOĞLUNDAN ÇOK HAYVANLAR ALEMİNİ HİKAYE ETMİŞ OLAN ANİMASYON SINEMASI SAYESİNDE birçoğu dile gelmiş envai çeşit hayvan türüyle perdede karşılaşma şansına nail olduk; aslanlar, penguenler, sincaplar, papağanlar, fareler, pandalar, böcekler, tilkiler ve daha niceleri. Sayılamayacak kadar fazlası da birer yan karakter ya da figüran olarak arz-ı endam eyledi önümüzde.

Son dönemde animasyon sinemasının yükseliş gösteren ülkeleri arasında sayılabilecek Güney Afrika'dan gelen “Cesur Zebra” da vahşi Afrika coğrafyasında geçen bir zebra öyküsüyle çıkıyor karşımıza. Lakin bu zebra bildiklerimizden biraz farklı; kışkırmadan ötesi beyaz, yani çizgisiz ve sırf bu yüzden kendi ırkı tarafından bile dışlanıyor, alay konusu edilip şamar oğlanı haline geliyor.

“Cesur Zebra” gayet eli yüzü düzgün bir yapım; hikayesi neredeyse hiç tökezlemiyor, detaylıca betimlenmiş renkli karakterler sunuyor, yer yer zekice espriler barındırıyor ve gerek

teknik yetkinliği gerekse görselliği birçok Hollywood’lu ekranına taş çıkartır nitelikte. Fakat insanlık tarihinin en büyük kanayan yaralarından, utanç vesilesi kimi olgulara parmak basmayı denemesi filmi ciddi açmazlara sürüklüyor.

Bizde son zamanların pek sevilen tabiriyle ‘ötekileştirme’ ya da farklı olanın dışlanıp hor görülmesi gibi mevzulara, üstelik takdire şayan ağırbaşlı bir tavırla yaklaşması filmi hedef kitlesi yönünden muğlaklaştırıyor. Ne çocuklara ne de yetişkinlere istediğini tam manasıyla verebiliyor film; iki arada bir derede kalıyor. Olsun varsın, neticede tüm ‘ötekiliğine’, dışlanmışlığına rağmen ak kışlı zebamız Khumba koca vadiyi peşine takıyor ya, bizim de şu sıralar yeni ‘liderini’ arayan, sloganlara boğulmuş bireyler olarak en doğru adayı bulduğumuza şüphemiz kalmıyor.

Öyküye etnik bir tat kazandıran Afrika ezgileri.

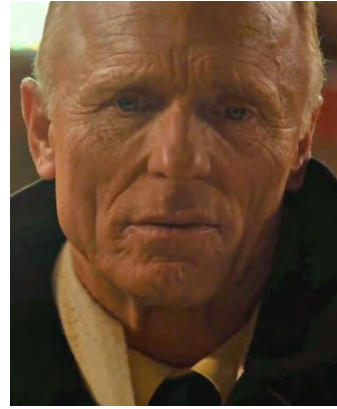
Devekuşu Bradley’in gereksiz seviyelere ulaşan zevzekliği.

ARINMA GECESİ: ANARŞİ

ÇÖLDEKİ İZLER

HAYALET

SİNYAL

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ARINMA GECESİ: ANARŞİ / THE PURGE: ANARCHY		★★★★					
BARCELONA'DA BİR YAZ GECESİ							
BİR DON JUAN ÖLDÜRMEK				★			
CESUR ZEBRA / KHUMBA							
ÇÖLDEKİ İZLER / TRACKS	★★★★	★★★★			★★★★		
HAYALET / PHANTOM	★	★★		★★			
SİNYAL / THE SIGNAL	★★★★★	★★★★		★★★★	★★		
AYIN / THE SACRAMENT							★★
BELA / BORGMAN		★★★★		★★★★	★★		
DERİNDEKİ YARATIK / AMPHIBIOUS		★					
GECE PLANI / NIGHT MOVES							★★★★
GÖZ / OCULUS		★★★★		★★★★			
HAYATIMIN EN KÖTÜ GECESİ / WALK OF SHAME		★★		★★★★			
İNCE BUZ, KARA KÖMÜR / BAI RI YAN HUO			★★★★				★★★★
MAYMUNLAR CEHENNEMİ: ŞAFAK VAKTİ	★★★★	★★★★★	★★	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
MEZARINA TÜKÜRECEĞİM 2 / I SPIT ON YOUR GRAVE 2	★	★★		★★			
MOTEL / THE BAG MAN		★★					★★
PİSLİK / FILTH		★★★★		★★★★	★★★★		
TAKİP / THE ROVER					★★★★		★★★★★
TRANSFORMERS: KAYIP ÇAĞ	★★	★★		★★	★★		
UÇUŞ 7500 / 7500	★	★★		★★	★		★★
YETENEK AVCISI / MILLION DOLLAR ARM		★★					★★
Bİ KÜÇÜK EYLÜL MESELESİ	★★		★	★★	★★	★★★★	
JOE (2013)		★★★★		★★★★	★★★★		
KEMERLERİNİZİ BAĞLAYIN / ALLACCIATE LE CINTURE	★★	★★		★★	★★	★★	★★

II. KATERİNA'YI ANLATABİLİR MİSİN?

Rus asıllı Fransız yazar **Andreï Makine**'nin 2013'te yayımlanan romanı **“Une Femme Aimée”**, ünlü Rus Çariçesi II. Katerina'nın yaşamına odaklanan bir senaryo yazan Sovyet sinemacı **Oleg Erdemann**'ın yaşadıklarını anlatıyor.

EDEBİYATA YANSIYAN SINEMA ÖYKÜLERİ VE SINEMACI KARAKTERLER, “TRENDEKİ YABANCI”NIN EN SEVDİĞİ VE SIKÇA EL ATMAYA ÇALIŞTIĞI KONULARIN BAŞINDA GELİYOR BİLİNDİĞİ GİBİ. YERLİ VE YABANCI

edebiyattan, yeni ya da eski tarihli yapıtlar, sinemayla ilgi ve bağlantıları çerçevesinde bu sayfada epeyce boy gösterdiler ve zincire bu hafta da yeni halka olarak Rus asıllı Fransız yazar Andreï Makine'nin dilimize “Sevilen Bir Kadın” olarak çevrilebilecek “Une Femme Aimée” adlı 362 sayfalık romanı ekleniyor.

1957 doğumlu, 1987'den bu yana, iltica ettiği Fransa'da yaşayan Andreï Makine ülkemizde pek tanınan bir yazar değil. Gabriel Osmonde adını da kullanan Makine, 1995'te yayımlanan “Le Testament Français”le uluslararası piyasada belli bir yankı yaratmış ama itiraf etmeli ki yıldızını çok da parlatabilemişti. En kısa zamanda güzide bir yayınevimiz tarafından okurlarımıza sunulmasını dilediğimiz “Une Femme Aimée” ise yazarın 2013 tarihli son romanı.

Romanda, genç bir senaryo yazarı olan Alman kökenli Sovyet vatandaşı Oleg Erdemann'la tanışıyoruz. 1982'deyiz... Kahramanımız, 18. yüzyılda yaşamış ünlü Rus Çariçesi II. Katerina'yla ilgili bir senaryo yazmaktadır ki Katerina da kendisi gibi Alman asıllıdır. Sanat kadar erkeklere düşkünlüğüyle de tanınan, zorla evlendirildiği kocası III. Petro'yu öldürtüp tahta geçen, Diderot, Voltaire gibi Fransız filozoflarıyla arası gayet iyi bulunan Katerina'nın yaşamı, Oleg için tutkulu bir takıntı haline gelmiştir. Sevgililerini yatağa almadan önce sağlık kontrolünden geçiren ve seksüel becerilerini önce saraydaki kızlar üzerinde deneyen Çariçe, aslında kimse tarafından gerçek anlamda sevilmemiştir. Oleg Erdemann, aradaki 200 yıla rağmen belki de onu ‘seven’ tek

erkektir ve bu nedenle arkadaşlarının alaylarına katlanmayı bile göze almıştır. Senarist kahramanımız, yaptığı araştırmalar sırasında Lanskoï adlı genç adamın da Katerina'yı gerçekten sevmiş olabileceğini fark eder ve senaryosunu bu ilişki üzerine kurmaya karar verir. Dönemin Sovyet sansürü, Katerina'nın aşk-seks oyunlarını içeren sahneler kadar, dönemin ilerisindeki fikirlerine de kancayı takar. Oleg, uzun uğraşlar sonucu sansürü aşmak için ‘bilinen yöntemleri’ kullanarak senaryosuna onay alır. Ancak filmin yönetmeni olarak bir başkası atanır ve Oleg Erdemann'ın düşlediğinden çok başka bir film, neredeyse soğuk bir belgesel ortaya çıkar. Bu arada Oleg, Katerina rolünü üstlenen Doğu Alman sanatçı Eva Sander'le dostluğu ilerletir ve çekimler sırasında sık sık Çariçe'nin Lanskoï ile ilişkisi hakkında konuşurlar.

Derken aradan yıllar geçer... SSCB dağılmış, Oleg Erdemann sinemayı bırakmış ve pek çok işe girip çıkmıştır. Ülkenin yeni zenginlerinden, eski okul arkadaşlarından biri, Oleg'i arayarak Katerina'nın yaşamını televizyon dizisi yapmak istediğini söyler ve senaristlik teklif eder. Oleg sinemaya döneceği,

sansürlenme kaygısı gütmeyen çalışabileceği için sevinçlidir. Katerina-Lanskoï aşkını nihayet dilediği gibi anlatabilecektir. Fakat, heyhat... İşler gene umduğu gibi gitmez, işin sanat boyutundan çok sansasyonu ve para kazanmayı düşünen yapımcı arkadaşı yüzünden ortaya neredeyse pornografik bir film çıkmıştır. Çekimlere ara verilen günlerde Almanya'ya giden ve Eva'yla buluşan Oleg, Katerina'nın

yaşadıklarını tam olarak aktaramadığı için mutsuzdur. Ona göre ünlü Çariçe, gerçekten sevilen bir kadındır ama o bunu bir türlü anlatamamıştır.

Öncelikle bir senaryo konusu olarak II. Katerina'nın yaşamına odaklanan, bunu yaparken de SSCB ve sonrası dönemde Rus sinemasındaki çalışma koşullarının ayrıntılarına girip ilginç vurgularda bulunan roman, ‘özlenen kapitalizmin’ Rus coğrafyasında yarattığı derin düş kırıklığını da çarpıcı ve gerçekçi biçimde aktarıyor. Andreï Makine, eleştirel gerçekçi bir yazar ve eleştirilerinin keskinliği SSCB için de sonrası için de değişmiyor. Bunun, senaryo yazımı, film çekimi ve sinema sektörü aracılığıyla anlatılması ise işin bizi asıl ilgilendiren tarafı...

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

DR. JIVAGO

Boris Pasternak'ın 'talihsiz' dev eseri sadece kendi memleketinde değil, başka ülkelerde de yasaklarla karşılaşır. En komiği ise, kitaptan uyarlanan unutulmaz filmin, komünizmin 'k'sinden bile ödü patlayan Türkiye'de hem sinemalarda hem TRT'de uğradığı akıl almaz sansürdür.

DÜNYAYI NEREDEYSE BÜTÜN BİR 20. YÜZYIL BOYUNCA İKİ KUTBA AYIRACAK OLAN, İNSANLIĞIN EN BÜYÜK VE EN GÜZEL 'HAYAL'LERİNDEN 1917 EKİM DEVRİMİ, RUSYA'YI DA ALTÜST EDER. DEVRİMİN HEMEN SONRASINDA

patlak veren iç savaş, Çarlık Rusyası'ndan komünizme geçişin sancısıdır aynı zamanda. Boris Pasternak'ın muazzam romanı da işte bu dönemi anlatır.

Aslında doktor olan ama aynı zamanda şiirle de uğraşan Yuri Jivago'nun bir aktivistin karısı ile kendi eşi arasında kalışını, sadakat ve 'yasak aşk' arasında bocalamasını ön planda yansıtırken, fona Bolşevik Devrimi'ni yerleştirir. Savaşın darmadağın ettiği, yokluklar içerisinde ayağa kalkmaya çalışan Rusya, bu tarihsel aşk dramı için en doğru arka plandır.

Pasternak'ın 1956'da tefrika edilmesi için bir dergiye yolladığı "Doktor Jivago" romanı, SSCB'nin (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) resmi görüşlerine uygun yazılmadığı gerekçesiyle reddedilir. 1957'de gizlice İtalya'ya kaçırılıp orada basılan roman, ertesi yıl İngilizce yayımlanır. Çok kısa bir sürede çeşitli dillere çevrilerek dünya çapında ünlenir. Pasternak'ın baskılar sonucu geri çevirmek zorunda kaldığı Nobel Edebiyat ödülünü alır almaz da, Türkiye'de ilk baskısı yapılır. Romanın SSCB'de yayımlanabilmesi ancak 1985'te Gorbaçov'un hayata geçirdiği 'glasnost' (açıklık) ve 'perestrojka' (yeniden yapılanma) politikaları sayesinde mümkün olur.

Jivago'nun sansürlere imtihanı SSCB ile sınırlı kalmaz. İngiliz yönetmen David Lean'ın dev bir proje olarak imza attığı, başrollerini Omar Sharif, Julie Christie, Geraldine Chaplin, Alec Guinness, Klaus Kinski gibi isimlerin paylaştığı 1965 tarihli film de sansürden nasibini alır. Film tüm dünyada büyük ilgiyle karşılanırken, 10 dalda Oscar'a aday olup 5'ini kazanırken, Mayıs 1966'da gazetelere ilginç bir haber düşer. Mısırlı aktör Ömer Şerif'in başrolde olduğu film Mısır'da yasaklanmıştır. Hikayenin Mısır ve Arap dünyası ile hiçbir ilişkisi olmadığı halde vizyondan kaldırılması garip karşılanır. Ancak asıl ilginç olan, filmin tam da Rus Başbakanı Kosigin'in Birleşik Arap Cumhuriyeti'ni ziyaret ettiği hafta yasaklanmasıdır.

Gazete ve dergilerde yayımlanan yıllık listelerde ilan edilmesine karşın "Dr. Jivago"nun Türkiye'de gösterime girmesi hayli gecikir. 1965 yapımı film nihayet 1968 Aralık'ının son haftası sinemalara gelir. Ancak yaklaşık 3 saat 20 dakika süren yapıt, o dönem pek moda olduğu üzere 'kısaltılmıştır'. Sinemalardaki seanslara uydurabilmek bahanesiyle kesildiği söylene de, gerçek sebep elbette Soğuk Savaş'tır. Amerika'nın 'ezeli ve ebedi' müttefikli Türkiye, her an komşusu SSCB'den gelebilecek 'komünizm'den ölesiye korkmaktadır. Yine bu sütunlarda andığımız "Türkiye'nin Kalbi Ankara" TRT'de yayımlanırken Kiril alfabesi bahane edilerek 'komünizm propagandası' yapıyor denmesi, Rus Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyan üniversite öğrencilerine pek iyi gözle bakılmaması vs. gibi türlü örneklerle tarif edilebilecek bu korku yüzünden, kısmen makaslanır film...

Aradan yıllar geçer... 13 Kasım 1984 akşamı "Dr. Jivago" bu defa ilk kez TRT'de yayımlanacaktır. Görenlerin unutamadığı, müziği dahi hafızalardan silinmeyen "Dr. Jivago"yu izlemek için ekran başına geçenler, 'devrim'le ilgili sahnelerin cımbızla ayıklandığını, 'yoldaş' kelimesinin asla kullanılmadığını ve eserin yaklaşık 15 dakikasının kesildiğini görürler.

Vaktiyle Türkiye dahil pek çok ülkeyi korkutan "Dr. Jivago", bugün sansürsüz olarak TV kanallarından ya da DVD'den izlenebiliyor ve dev bir eser olarak sinemaseverlerin önünde dimdik duruyor.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

ŞEYTAN KADIN

Kaneto Shindo'nun devasa bir bataklık, dipsiz bir kuyu, üç karakter ve bir maskeyle kotardığı bu **olabildiğince sade filmin** seyircisi üzerinde yarattığı etkiyi tarif etmek güç. Film seyircisini yalnızca **sinemaya mahsus bir duygu çeşitliliğine** gark ediyor. Doğa-çama **caz soslu soundtrack'i de** cabası. “Şeytan Kadın” (**Onibaba, 1964**) 103 dakikalık süresinde üç farklı türe girip çıkıyor, hepsinin altından başarıyla kalkıyor. Sinema tarihi bu tip **kombinasyonları eline yüzüne bulaştırmış** filmlerle doluyken, Shindo'nun filmi elini attığı her şeyi altına çeviriyor adeta.

ORTAĞ JAPONYASI YAŞANACAK YER DEĞİL. JAPONYA ADASI TAHT SEVDASINA DÜŞMÜŞ İKİ İMPARATOR NAMZEDİ ARASINDAKİ SONSUZ BİR SAVAŞIN PEÇESİNE DÜŞMÜŞ DURUMDA. ÜLKENİN ELİ SİLAH TUTAN TÜM ERKEKLERİ BÖLGESİNDE HÂKİM GENERALLER TARAFINDAN ASKERE ALINMIŞ, EVİNDEN TOPRAĞINDAN KOPARILMIŞ. geride kalanlar açlık ve sefaletle boğuşuyor. Tarlalar ekilemiyor, açlık ülkede yaşayan hemen herkesin günlük hayatının bir parçası olmuş... “Şeytan Kadın” (**Onibaba, 1964**) bu ahval ve şerait içinde, akarsu kenarına yayılmış, sonsuz gibi görünen bir sazlığın ortasındaki küçücük evlerinde izole bir hayat yaşayan gelin-kaynanayla tanıştırıyor bizi. Karnınları doyurmak için ellerine geçen her fırsatı değerlendiren, evlerinin direği zorla askere alınmış bu iki kadın, sonsuz savaşın artıklarından geçiyor. Bataklığın içinde yaralı bir asker bulabilmek için dua ediyorlar zira ancak ölü askerlerin üzerinden topladıkları malzemeleri bir miktar pirinçle takas ederek beslenebiliyorlar. Kayınvalideye “Hayatımda hiç güzel bir şey görmedim” dedirten bitimsiz bir survivor hayatı bu. Vahşi hayvanlar gibi geçirdikleri günler birbirini kovalarken, evin erkeğinin dönüşü ve tarlaların yeniden ekilmesi yegane umutları...

2002'de, 100 yaşındayken aramızdan ayrılan Japon yönetmen Kaneto Shindo'nun 1964 tarihli filmi “Şeytan Kadın”, ustanın bir Budist

meselinden esinle vücuda getirdiği eşsiz bir klasik. Hemen açılış sahnesinden itibaren bu hipnotize edici filmin benzersiz dünyasına kapılmaktan kendinizi alamıyorsunuz. Aslen bir senaryo yazarı olan Shindo'nun atmosfer yaratmaktaki başarısı, “Şeytan Kadın”ı özel kılan en önemli faktörlerden biri. Tümüyle diyalogsuz açılış bölümünün ardından kaynana ve gelinin hayatı, birliğinden kaçmayı başarmış komşuları Hachi'nin dönüşüyle altüst oluyor. Hachi kara haberle dönüyor üstelik: Evin hasretle beklenen erkeği Kichi, savaşta ölmüş.

Yas tutmak için zaman yok elbette ama bu haber iki kadının hayatını kökünden değiştiriyor. Üstelik kadınların düzenine çabuk uyum sağlayan Hachi, eğitilmiş bir asker olarak kurbanları tuzağa düşürmek ve yiyecek bulmak konusunda kadınlardan daha başarılı. Kadınlara büyük yardımı dokunacağı muhakkak (tez elden sofraları değişik besinlerle şenleniyor) lakin tek derdi karnını doyurmak değil. Genç kadını da kendine istiyor. Kichi'nin ölümüyle gelin kaynana arasındaki yegane bağlantı koptuğundan, yalnız kalmak tehlikesiyle karşı karşıya kalan kaynana iktidarını muhafaza etmek derdine düşüyor. Kayınvalidenin iki genç arasına duvar ördüğü, elinde kılıcıyla tehditler savurarak vuslatlarına mani olmaya çalıştığı bu bölümde, genç kadın ve Hachi arasındaki cinsel gerilim had safhada. Öyle ki, o sonsuz gibi görünen

sazlık giderek küçülüyor, tesadüfi karşılaşmalar, göz süzmeler girila. Filmin bu bölümünde kaynananın göğüslerini kapatmak ihtiyacı hissetmeyip mihrabını cömertçe sergilemesi ve Hachi'ye “Beni al beni al, onu alma” türküsünü söylemesi dikkatlerden kaçmıyor... “Şeytan Kadın” cinsel gerilimle yüklenmiş bu bölümünde kara film sularında yüzüyor ve Shindo film noir'ın görsel referanslarını devasa bataklıkta ortasında tedavüle sokuyor. Ortaya çıkan kombinasyon muazzam.

Kaynananın gelinine “Kancık peşinde koşan bir köpek gibi. Ondan uzak dur” uyarıları ve Hachi'nin aklını çelme çabası elbette kâr etmiyor. İki gönül bir olunca bataklık seyrani; kaçınılmaz halvet gerçekleştiğinde kaynana aç bir köpek gibi yalnız başına ölmek tehlikesiyle baş başa kaldığını fark ediyor. Gelinin kayınvalidesini uyuttuktan sonra sazlıkta depar atarak sevgilisine koştuğu yeni düzende, ihtiyarın “Narayama Türküsü”nde (Narayama-Bushi Kô, 1983) olduğu gibi ölüme mahkûm edilmesi artık an meselesi. Kayınvalide bu noktada taktik değiştirip işledikleri günah yüzünden lanetlenecekleri fikrini gelininin aklına işlemeye başlıyor ve uçsuz bucaksız bataklıkla sonsuz gökyüzü arasında sıkışmış dünyalarında günaha, iblisle ve cehennem fikrine yer açmak için elinden geleni yapıyor... “Şeytan Kadın”ın kara film sularından çıkıp gerilime doğru evrildiği bölüm tam olarak burası. Bu noktadan itibaren

film görsel yapısını da değiştiriyor; gündüz sahneleri yerini gece çekimlerine, cinsel gerilim yerini saf korkulara bırakıyor. Tansiyonu her sahnede biraz daha yükselten usta Shindo, finale doğru filmini eksiksiz bir gerilime dönüştürmeyi beceriyor.

Usta Shindo'nun devasa bir bataklık, dipsiz bir kuyu, üç karakter ve bir maskeyle kotardığı bu olabildiğince sade filmin seyircisi üzerinde yarattığı etkiyi tarif etmek güç. Zira film seyircisini yalnızca sinemaya mahsus bir duygu çeşitliliğine gark ediyor ve görsel atmosferiyle hipnotize ediyor. Doğaçlama caz soslu soundtrack'i de cabası. “Şeytan Kadın” 103 dakikalık süresinde üç farklı türe girip çıkıyor, hepsinin altından başarıyla kalkmayı da beceriyor. Sinema tarihi bu tip kombinasyonları eline yüzüne bulaştırmış filmlerle doluyken, Shindo'nun filmi elini attığı her şeyi altına çeviriyor adeta. Karakterlerini vahşi hayvanlar gibi resmetme tercihi, şehvetin ve şiddetin en saf halini önümüze getirmesine vesile oluyor. Filmi tek bir türe dahil etmek pek adil olmasa da, psikolojik gerilim türünün klasikleri, “Kumların Kadını” (Suna No Onna, 1964), “Sudaki Bıçak” (Nôz W Wodzie, 1962), “Şeytan Ruhlu İnsanlar”la (Les Diaboliques, 1955) ve hatta Metin Erksan klasikleri “Kuyu” (1968) ve “Susuz Yaz”la (1963) yakın akraba olduğunu da söylemek gerek.

TROMPETLİ ADAM

Klasik dönem **Hollywood tarihi**, ‘kanon’ların fark ettirilmeden delindiği örneklerle dolu. Ve neyse ki, “Trompetli Adam”ın (**Young Man With A Horn, 1950**) elinde bunu yapabilmek için **Michael Curtiz’den, Doris Day’den ve Kirk Douglas’tan** öte büyük bir şansı var: Femme-fatale’lerin şahikası **Lauren Bacall!** Öte yandan film boyunca **lezbiyen’in l’si dillendirilmese de** filmin açık bir sırrı var: Bacall’ın canlandırdığı Amy karakteri bir lezbiyen!

GENEL GİDİŞAT ŞÖYLE ÖZETLENEBİLİR: EĞER SÖZ KONUSU BİR KLASİK MÜZİK BESTECİSİYSE TESADÜFİ BİR İLHAM TETİKLENMESİNİN SONU BİR BAŞYAPITA VARIR. EĞER BİR ROCK’N ROLL ŞARKICISIYSA İÇİNDE YAŞADIĞI BUHRANLARDAN MUSTARİP BİR ŞEKİLDE DÂHİLİĞİNİ KONUŞTURUR, SINIRLARI ZORLAR. AMA İŞİN ASLI, BU romantik tahayyülden çok daha farklıdır” Satırların yazarı, tam da böyle ufuk açıcı tespitler bekleyeceğimiz David Byrne.

Post-punk çağının bize kazandırdığı en ‘türler üstü’ efsanelerden Byrne, “How Music Works” kitabına “The Doors”tan “Sınırları Aşmak”a (Walk The Line) artık gına getirdiğimiz bu dâhi müzisyen anlatısını yerle bir ederek başlıyor.

Ne yalan söyleyelim, müzik kullanımı, oyuncuların performansı ve Michael Curtiz’in yönetimi olmasa “Trompetli Adam”ı (Young Man With A Horn, 1950) da bu kendi iblisleriyle uğraşan dâhi müzisyen hikayesi kanonuna katmamamız için hiçbir sebep yok.

1920’ler caz trompetçisi Bix Beiderbecke’nin hayatından esinlenen (filimde ismi Rick Martin’e dönüştürülüyor) “Trompetli Adam”da belki de bu en bunaltıcı, tahmin edilebilir, kuru janra uyacak her unsur yoklamada çıkıyor. Hiç de iyi koşullarda geçmeyen bir çocukluk... Mevcut. Tesadüfen keşfedilen ve sebatla üstüne gidilen müzik yeteneği... Mevcut. Biri gayet makul, sevecen, diğeri fettan, vamp iki

kadın arasında gidip gelme hali... Mevcut. Ve bu kadar ‘çatışmalı’ bir karakteri hem inandırıcı bir şekilde ete kemiğe büründürüp hem de kendi karizmasından bu role katkıda bulunacak bir Hollywood yıldızı... Filmin başrolü, Kirk Douglas’a emanet. Yani o da mevcut.

Ancak neyse ki klasik dönem Hollywood tarihi böyle ‘kanon’ların alttan alta fark ettirilmeden delindiği, rahatsız edildiği örneklerle dolu. Ve yine neyse ki, “Trompetli Adam”ın elinde bunu yapabilmek için Michael Curtiz’den, esas kadını oynayan Doris Day’den ve Kirk Douglas’tan öte büyük bir şansı var: Femme-fatale’lerin şahikası Lauren Bacall!

Büyük şans, zira trompetiyle nefes alıp veren, cazın Chauncey Guardiner’ı denebilecek kadar kendi dünyasında yaşayan Rick rolünde Kirk Douglas’ın, yeteneğinden etkilendiği bu gence kol kanat geren şarkıcı Jo kostümüyle Doris Day’in izinde uygun adım ve usulüne uygun ilerleyen film, Lauren Bacall’un arz-ı endam edilişiyle bambaşka bir kimliğe bürünüyor.

Doris Day’in Kirk Douglas’la tanıştırmak için çaldığı kulübe beraber geldiği Bacall, önce aynadaki aksiyile karşılıyor izleyenini. Bu, seyirciyi Bacall’ın ‘kötülüğüne’ hazırlamak için yumuşak bir geçiş de olabilir. Yıllar sonra feminist film teorisi üzerine çalışanları zevkten dört köşe

edecek psikanalitik bir gönderme de...

Sonrasında işler daha da keyifleniyor. Bacall'ın bariz bir zevkle canlandığı Amy adlı bu genç kadının bir psikiyatri öğrencisi olduğu ortaya çıkıyor.

Görür görmez Amy'e tutulan Rick'in sürekli ters köşeye yatırıldığı replikler birbirini izliyor: "Latince. Ölü bir dil. Yani tam da bana uygun" ... "Tabii ki piyano çalıyorum. Ama piyano beni sevmiyor. Ne zaman yanına gitsem, kaskatı kesiliyor" ... Ve Rick'in "Seni seviyorum" beyanatına karşılık sopsoğuk bir ifadeyle dillendirilen "İçkini bitir" uyarısı.

Kısacası, karakterlerin hayat akışında ölümcül bir engel olarak belirme, onları hadım etme esasına dayalı femme-fatale tipolojisi, "Trompetli Adam" da tüm heybetiyle iş başında. Hatta bu öyle bir heybet ki neredeyse Hays kuralları, yani dönemin Hollywood'unda sekse dair ne varsa yasaklayan, eşcinselliğin adının bile geçirilmesine müsamasa olmayan o sansürcü zihniyet bile 'tehdit' altında tir tir titriyor. Zira film boyunca lezbiyen'in l'si dillendirilmese de filmin açık bir sırrı var: Amy bir lezbiyen...

Doris Day, ona karşı Kirk Douglas'ı uyarırken ("Biliyorum, etkisinden kurtulamıyorsun ama en içinde karmakarışık bir kız o")

durum hafif hafif sezdiriliyor. Ama Amy, yeni tanıştığı bir genç kadınla Paris'e gidip ressam olmak için çalışacağını yani Rick'i terk edeceğini söylediğinde Kirk Douglas'ın suratındaki ifade her şeyi açıklıyor.

Zaten evlilik hayatları boyunca seks yapmadıkları sürekli ima edilen (ayrı yataklar devrin gereği, onun daha da ötesinde imalar söz konusu) çiftin hikayesindeki tüm parçalar, Amy'nin beyanıyla yerli yerine oturuyor.

Ancak femme-fatale karakteri yine oturtulmak istenen yere oturmuyor, filmde de, olay örgüsünden de taşıyor, onu bambaşka bir yere götürüyor. Tıpkı iyi işlenen her femme-fatale'de olduğu gibi Lauren Bacall'un Amy'si de yer aldığı hikayeden bağımsız bir şekilde hayatını sürdürüyor.

Bildik bir müzisyen biyografisinin alelade bir parçası olmayı reddediyor, o filmi 'Gizli Ajan' bölümüne konu edecek 'gizli' anlamlarla, alt-metinlerle donatıyor.

Zira sade suya tirit acılı bir müzisyen hikayesi, ancak dönemini yansıtan hoş bir renk olabilirdi.

İşin içinde eşcinsel bir femme-fatale olduğundaysa o dönemde dile getirilebilenler ve getirilmeyenler arasındaki gerilim hakkında üstüne ciltler yazılabilecek bir külliyyatın parçasına dönüşebiliyor.

JOE

YÖNETMEN David Gordon Green
OYUNCULAR Nicolas Cage, Tye Sheridan,
Gary Poulter, Ronnie Gene Blevins,
Adriene Mishler
YAPIM/SÜRE 2013 ABD, 112 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 İngilizce
ŞİRKET Bir Film

DAVID GORDON GREEN,
"JOE" YLA İNSANOĞLUNUN
EN KARANLIK
YANLARININ KARŞISINA
AYDINLIĞI KOYABİLİYOR.

LARRY BROWN İMZALI ROMANDAN GARY HAWKINS'IN UYARLADIĞI SENARYOSU, "JOE" NUN DUYGUSUNU AÇIĞA ÇIKARAN EN ÖNEMLİ eleman gibi görünüyor. Bu senaryo, insanlığın 'kötülük'le yaşadığı ilişkinin 'iyilik'le bertaraf edilebileceğini işaret etse de, kötücül hamlelerin kazanma ihtimalinin de az olmadığını gösteriyor.

Nicolas Cage'in canlandırdığı başkarakteri bir an olsun kahramanlaştırmayan, buna karşılık onu 'sıradanlaştıran' bir hikayeleme söz konusu burada. Yanında çalıştırdığı işçilere 'insan gibi' davranmaktan öte bir erdeme sahip olmayan Joe'nun, bir ailenin iç işlerine karışmasının ardından yaşananlarsa onu trajedinin göbeğine doğru fırlatıyor. Yoksulluğun dibine yapışmış bu ailenin var olma savaşı veren oğlu ile kötülüğe tutunmuş gibi görünen babası arasındaki mücadele, ister istemez Joe'yu da bu çatışmanın içine çekiyor ve otoriteyle her daim problemlili karakteri 'isyan' noktasına getiriyor. Gerisiyse artık yaşanır olmayan dünyanın pislğine baştan aşağı bulanmasını sağlıyor Joe'nun...

David Gordon Green, filmiyle insanoğlunun en karanlık yanlarını açığa çıkarırken, aynı

zamanda karanlığın karşısına aydınlığı koymayı da ihmal etmiyor. Bir tarafta olanca yoksulluk ve yoksunluk kendini gösteriyor, bunun yanında 'kirlenme' de başını çıkartıyor gizlendiği yerden. İnsanın ruhunda çöreklenen 'çürüme'nin şahlandığı bir atmosferde ayakta kalabilmenin resmine dönüşüyor film bir süre sonra. Teslim olmayı değil, isyan etmeyi ve net bir duruş sergilemeyi öne çıkarıyor hikaye, Joe'nun kaybedeceklerini de hatırlatarak. Evet, en nihayetinde 'iyilik' kazanıyor belki ama bu kazanım için de bazı şeyler feda ediliyor. Kazanmak için kaybetmek gerek demeye getiriyor belki de bu hikaye. Kaybedilenin ardına eklenilen kazancın gelecek kuşakları etkileyeceğini işaret ediyor bir bakıma.

"Joe", Nicolas Cage'in 'aksiyon yıldızlığı' apoletlerini bir süreliğine rafa kaldırmasına vesile oluyor.

Filmin zaman zaman öne çıkan 'belgeci' yaklaşımı, hikaye anlatımını kısmen zora sokuyor.

KEMERLERİNİZİ BAĞLAYIN

ORJİNAL ADI Allacciate le cinture

YÖNETMEN Ferzan Özpetek

OYUNCULAR Kasia Smutniak,

Francesco Arca, Filippo Scicchitano,

Carolina Crescentini, Paola Minaccioni

YAPIM/SÜRE 2014 İtalya, 105 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve Tr.

ŞİRKET Kanal D (AFS Film)

FERZAN ÖZPETEK'İN FİLMOGRAFİSİNİN EN GÜÇLÜ FİMLERİ "HAMAM", "CAHİL PERİLER" VE "KARŞI PENCERE" OLSA GEREK... Açıkçası kariyerinin başlangıcında daha zengin filmler izliyorduk. "Bir Ömür Yetmez"den itibaren bir nevi 'tekrar' duygusu yaşatan filmlerle çıktı karşımıza. Arkadaşlığın, dostluğun ve dayanışmanın vurgulandığı bir arkadaş grubunun etrafında gelişen olaylar... Bu temayı kimi zaman kalabalık bir aile formuna da uygulasa da hayatın yalnız yaşanamayacağı, insanın hep başka insanlara muhtaç olduğunu anlatan filmler...

"Kemerlerinizi Bağlayın" daha isminden itibaren çok büyük bir iddiayla başlıyor. Çok fırtınalı acayip bir aşk hikayesi izlemeye hazırlıyor bizi. Aniden bastıran bir yağmurdan kaçan birbirinden farklı insanın aynı durağa tıktış tıktış sığınmasıyla başlayan film zıt karakterli bir kadın ve bir erkeğin tanışmasına da olanak sağlıyor. Bu 'zıt kutuplar birbirini çeker' klişesi bir süre sonra gerçek oluyor, Elena ve Antonio'nun aşkı evlilikle sonuçlanıyor. Ancak evlilik beklendiği kadar mutlu yürümüyor hep... Üstüne bir de amansız bir

hastalık gelince gidişat tümüyle değişiyor...

Aslında yine bir grup erkek ve kadının bir olup hayatla başetme çabalarını izliyoruz film boyunca. Ancak film ilk yarısında tutkulu bir romantik komedi sunma çabasında olsa da basit bir 'ten çekmesi' vakasından sonra aşka dönüşen ana eksenindeki bu ilişkiyi, yeterince tutkulu işleyemiyor... Bir anda araya giren büyük zaman atlaması ise çiftin sonradan neden mutsuz bir evliliğin mahkumu olduklarını açıklamaya yetmiyor. Sonrası ise bir kanser hikayesine dönüşüyor ki, aslında hikayenin sağlam tarafları da oralarda kendini gösteriyor. Özpetek hayatın acı kısımlarıyla yüzleşebilen güçlü karakterler koyuyor önümüze. Ama sonuçta ele aldığı aşk temasını bu çerçevenin içerisinde güçlü bir şekilde oturtamıyor.

Elena rolündeki Kasia Smutniak.

Antonio rolündeki Francesco Arca.

GÜZEL GÖRÜNTÜLER,
MÜZİKLER VE DİĞER
BİLDİK ÖZPETEK
TEMALARI YETMİYOR
BU SEFER...

BI KÜÇÜK EYLÜL MESELESİ

YÖNETMEN Kerem Deren

OYUNCULAR Farah Zeynep Abdullah
Engin Akyürek, Ceren Moray, Onur Tuna,
Serra Keskin, Ege Aydan
YAPIM/SÜRE 2014 Türkiye, 103 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET As Sanat (Ay Yapım)

KOLAYLIKLA ALTINDAN
KALKILABİLECEK BİR
'MESELEYİ', NE YAPIP
EDİP 'SORUNSA' HALİNE
GETİREBİLME ÖRNEĞİ...

DİZİ SENARYOCULUĞUYLA TANINAN KEREM DEREN'İN İLK KEZ YÖNETMEN KOLTUĞUNA OTURDUĞU "Bİ KÜÇÜK EYLÜL MESELESİ", sinema tarihinde, "Desperately Seeking Susan"dan "Memento"ya açılan yelpazede oldukça zengin bir toplam oluşturan "bellek yitimi" temasının sinemamızdaki 'iddialı' tekrarlarından. Fakat filmin kolaylıkla altından kalkılabilecek bir 'meseleyi', ne yapıp edip 'sorunsal' haline getirme çabasının örneğini oluşturduğunu da hemen belirtelim.

Şımarıkça, güzel, hayat dolu, hatta kendi deyişiyle 'aşık olamayacak kadar neşeli' bir genç kız olan Eylül, sevgilisi Atıl'ın arabasındayken bir kaza geçirir ve özellikle kısa süre önce Bozcaada'da geçirdiği bir ayın 'kaybolduğu' bellek yitimi yaşar. O kayıp günlerde, kendisinin tam tersi karakter özelliklerine sahip boyacı-ressam-karikatürist 'Tek' adında bir gençle tanışmıştır... Ya da acaba gerçekten böyle mi olmuştur... Neler yaşanmıştır, Eylül'den gizlenen nedir, başına neler gelmiştir...

"Eee anlat, sen ne yaptın bugün, hatırlayabildin mi bari bir şeyler?" gibi akla zarar

diyalogların ve "Eylül hemen uzaklaş oradan!" haykırıışlarının gırla gittiği "Bi Küçük Eylül Meselesi", kısaca 'romantik film' sınıfında değerlendiriliyor ama Kerem Deren elini korkak alıştırmasaymış rahatlıkla 'romantik korku-gerilim' safına da geçebilirmiş.

En fazla 45 dakikayı hak eden bir öykü çekiştirilip esnetilerek 100 dakikaya uzatılmış... Bir türlü bitmek bilmeyen, seyircinin takip etmekte zorlandığı, başta Farah Zeynep Abdullah olmak üzere genç oyuncu kadrosunun emeklerinin heba edildiği, zaman zaman gerçekten baygınlık hissi veren, kuma yazılan sözcükler misali 'kalıcı' olamayacak bir ilk film var karşımızda. Kendi adıma, senaryosunda denildiği üzere bu film hakkında da "Bazı şeyleri unutmak iyidir" diye düşünüyorum.

Toygar Işıklı'nın Ankara'da ödül kazanan müzik çalışması...

'Tek' gibi yarı deli-toplum dışı karakterleri yaratma ve canlandırma konusundaki başarısızlık sürüyor.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

HANDS OF BRESSON

Robert Bresson'un filmlerinde para doğal olarak en çok ellerle kendini gösteriyor, her şeyden önce elleri kirletiyor. Şüphesiz eller duyguları gizlemiyor ve **"Hands Of Bresson"** bir film kolajı olduğu kadar bir duygu kolajı olarak da akıllarda yer ediyor.

YÖNETMEN Kogonada
YAPIM 2014 ABD
SÜRE 4 dk.

KÜÇÜKKEN FİMLERDEN NEFRET EDEN AMA BÜYÜDÜĞÜ ZAMAN SINEMA TARİHİNE TUTKUYLA BAĞLANAN YAKIN BİR ARKADAŞIM günlerden bir gün şaka yollu bir itirafta bulundu: "Criterion Collection'ın pahalı DVD'lerini satın alabilmek için suç işleyebilirim. Criterion beni aydınlattığı gibi aynı zamanda suça itiyor..."

Sanat sineması için suç işlemek biraz tuhaf ama saçma değil. Criterion'ın sinemanın devleri için hazırladığı 'box set'ler arzu nesnesi, adeta birer fetiş, mücevher değerinde.

Kogonada bu hazinenin en değerli parçaları arasında yer alan Robert Bresson filmlerinin başına oturmuş ve filmlerde yer alan el içeren sahnelerden yeni bir film yapmış. Bir filmde yere düşen bir bardağın kırılan camları bir başka filmde zarifçe yerden toplanıyor.

Sanatçı bu ilgi çekici kolaja 'görsel makale' demiş. Doğrusu ben görsel şiir demeyi tercih ederim.

Bresson'un çoğu zaman filmlerde birer detay olan ellere merakı (inancı da denebilir) ortada. Kogonada, "Yankesici" (Pickpocket) gibi klasiklerden topladığı ellerle insana dair, dokunmaya, şiddete, hırsa, intikama dair bir hikaye anlatıyor. Çoğu zaman bir yalan esnasında gizlediğimiz, insanı hemencecik ele veren ellerin, bir aşkı bir bedenden diğerine geçirmenin en güzel yolu olan ellerin hikayesi insanın en çıplak haline dönüşüyor.

Kısa filmlere uzun yazılar yazmak olmaz, işin doğasına aykırı. Bu kısacık yazıyı parayla açtık parayla kapatalım. Bresson'un filmlerinde para doğal olarak en çok ellerle kendini gösteriyor, her şeyden önce elleri kirletiyor. Kolaj filmimizde de paralar bankadan ele, elden başka ele geçiyor. Öyküye trajedi duygusu katıyor.

Ve şüphesiz eller duyguları gizlemiyor ve "Hands Of Bresson" bir film kolajı olduğu kadar bir duygu kolajı olarak da akıllarda yer ediniyor.

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Yine bekleyeceğiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

siyad

Sinema Yazarları Derneği

1- "Gelin" Venedik'te

Venedik Film Festivali'nden bir güzel haber var. Festivalde bu yıl Lütfi Akad'ın 'göç üçlemesi'nin ilk filmi "Gelin" gösterilecek. "Hudutların Kanunu" yıllar sonra Cannes'da gösterilmişti, şimdi de "Gelin" Venedik'te. Acaba uluslararası sinema dünyasının Akad'ı aktif sinemacılığı sırasında keşfedememesine mi üzülmemi, yoksa yıllar sonra keşfetmesine mi sevinmemi? Karar sizin!

2- İlyas Salman'ın muhteşem dönüşü

Sinemamızın komedi mitlerinden biridir İlyas Salman. "Lal Gece" ile sinemaya dönmüştü. Şimdilerde Erden Kıral'ın "Gece" filminde oynuyor. Sessiz sedasız Gürcü yönetmen Giorgi Ovaşvili'yle çektiği, Tamer Levent ile birlikte oynadığı "Mısır Tarlası" ise Karlovy Vary Film Festivali'nde Kristal Küre ödülü aldı. Salman'ın bu dönüşü muhteşem değil mi?

3- Steven Seagal mesaj mı verdi?

'Steven Seagal filmi' diye bir tabir vardır. Böyle kendi tarzını oluşturan oyuncularından biri de Cüneyt Arkın. Seagal'ın Türkiye'ye konser için gelmesi biraz şaşırtıcı, keşke film çekmeye gelseydi. Lakin gelmişken yaptığı açıklamalar ile sanki Arkın'a mesaj yolladı: "Eşimin bir Türk tarafı var. Benim bir tarafım Moğol. Türk tarihini, Cengiz Han'dan itibaren okumaya başladım. Türk tarihini, Osmanlı tarihini okudum."

4- Gerçek Grace Kelly'yi tanıyalım

Grace Kelly, "Arka Pencere"nin (Rear Window) Lisa'sıydı, üstadımız Alfred Hitchcock'un sarışınlarından biriydi. Sinemanın da en güzel kadınları arasındaydı. Lakin o efsane haline gelirken

gerçek kişiliği hep gölgede kaldı. Peki gerçekte kimdi Kelly? Donald Spoto'nun yazdığı Artemis Yayınları'ndan çıkan biyografisi size bu sorunun cevabını veriyor.

5- Çekmeceden ne çıkacak?

"Zenne" filminin yönetmenleri M. Caner Alper ve Mehmet Binay, yeni filmleri "Çekmeceler"i çekip bitirdiler. Tilbe Saran, Taner Birsnel, Ece Dizdar, Pınar Töre, Tuğrul Tülek'in rol aldığı filmin konusu açıklanmıyor. Yani çekmeceden ne çıkacak, filmi izleyince göreceğiz!

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ BİRLİKTE YEMEK YEMekten HOŞLANACAĞIM KARAKTERLERLE İLGİLİ
FİMLER ÇEKMEYİ SEVİYORUM. ”

David Lean